

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การประเมินโครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตากครั้งนี้ ผู้ประเมินใช้รูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) ของ สต๊ฟเฟิลบีม (Strufflebeam, D.L., 1983 : 123) โดยการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้าน กระบวนการ และด้านผลผลิต มีวัตถุประสงค์การประเมินดังนี้ 1) เพื่อประเมินบริบทของโครงการ ส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก 2) เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้นของโครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพใน อนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก 3) เพื่อประเมินกระบวนการของโครงการ ส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพ บ้านตาก และ 4) เพื่อประเมินผลผลิตของโครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพใน อนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของการประเมินโครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์กรนัก วิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เก็บรวบรวมข้อมูลจากผลการ ดำเนินงานตามกิจกรรมภายใต้โครงการ จำนวน 3 กิจกรรม ได้แก่ 1) กิจกรรมปรับปรุงและพัฒนา สำนักงานและการบริหารจัดการองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย 2) กิจกรรมเร่งรัดการ จัดเก็บ รวบรวมข้อมูล และเอกสารในสำนักงานองค์กรฯ ตามระเบียบงานสารบรรณ 3) กิจกรรม พัฒนาสมาชิกให้เป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ผู้ประเมินดำเนินการ ดังนี้

1. เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบสอบถาม จำนวน 6 ฉบับ ถามผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 36 คน และผู้เรียน จำนวน 262 คน รวมจำนวน 298 คน วิเคราะห์ ข้อมูลโดยวิธีการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

2. เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสัมภาษณ์ จำนวน 2 ฉบับ โดยการสัมภาษณ์ ผู้บริหาร สถานศึกษา จำนวน 2 คน และครูผู้สอน จำนวน 5 คน รวมจำนวน 7 คน และผู้เรียน จำนวน 10 คน รวมผู้ให้สัมภาษณ์ทั้งสิ้น จำนวน 17 คน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ระยะเวลาในการประเมินโครงการด้วยแบบสอบถามและการสัมภาษณ์ ระหว่างตุลาคม 2560 – กันยายน 2561 แบ่งเป็น 3 ระยะ คือ 1) ระยะที่ 1 ประเมินก่อนเริ่มดำเนินโครงการ ระหว่าง ตุลาคม – พฤศจิกายน 2560 2) ระยะที่ 2 ประเมินระหว่างดำเนินโครงการ ระหว่าง ธันวาคม 2560 – กรกฎาคม 2561 3) ระยะที่ 3 ประเมินหลังเสร็จสิ้นโครงการ ระหว่าง สิงหาคม – กันยายน 2561 และ ผู้ประเมินได้ใช้แบบสัมภาษณ์ เก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน และผู้เรียน ระหว่าง สิงหาคม – กันยายน 2561

สรุปผลการประเมิน

ผลการประเมินโครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ตามรูปแบบการประเมินแบบชิป (CIPP Model) โดยมีผลการ ประเมินตามวัตถุประสงค์การประเมินโครงการ สรุปได้ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท จากแบบสอบถามโดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ทุกประเด็นมีความเหมาะสมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ความเหมาะสมของวัตถุประสงค์ของโครงการ รองลงมาคือ ความต้องการของการทำโครงการ และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ ความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ ซึ่งทุกด้านผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็นพบว่า ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมสูงสุด คือ ความเหมาะสมของวัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ รองลงมาคือ ความเหมาะสมเพียงพอของงบประมาณ และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมต่ำที่สุด คือ ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ ซึ่งทุกประเด็นผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ จากแบบสอบถามโดยภาพรวมกระบวนการในการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น พบว่า ทุกประเด็นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การดำเนินการ รองลงมาเป็น การติดตามและประเมินผล ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การปรับปรุงแก้ไข ซึ่งทุกประเด็นผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4. ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ

4.1 ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีวศึกษานานาชาติ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ผู้เรียนและสถานศึกษาได้รับเกียรติบัตร/รางวัลเชิดชูเกียรติของการดำเนินงานองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทยอย่างน้อย 10 รางวัลขึ้นไป รองลงมา ได้แก่ ผลการประเมินองค์การมาตรฐานดีเด่น องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย อยู่ในระดับเหรียญทอง

4.2 คุณภาพผู้เรียนในการเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ทุกข้อมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก โดยข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ได้รับการอบรมและพัฒนากระบวนการคิดโดยใช้เหตุผลจนสามารถปฏิบัติได้ รองลงมา ได้แก่ มีความรู้และทักษะใหม่ ๆ จากการฝึกปฏิบัติงานในสถานการณ์จริง และมีจิตอาสา อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมและสามารถดำรงชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข

4.3 ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีวศึกษานานาชาติ ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ การได้รับความรู้และทักษะเกี่ยวกับขั้นตอนกระบวนการทำงานและสามารถวิเคราะห์งานได้ รองลงมา ได้แก่ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข และมีความพึงพอใจต่อการมีทักษะในการจัดเก็บข้อมูลประมวลผลข้อมูลด้วยคอมพิวเตอร์ได้

4.4 ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินองค์การมาตรฐานดีเด่น องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ปีการศึกษา 2560 ได้รับรางวัลเหรียญเงิน และปีการศึกษา 2561 ได้รับรางวัลเหรียญทอง ซึ่งถือว่าปีการศึกษา 2561 ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.5 จำนวนโครงการที่ดำเนินการตามแผนงานกิจกรรมพัฒนาสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย

4.5.1 จำนวนโครงการที่ดำเนินการตามแผนงานกิจกรรมพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย เป้าหมายที่ 1 ว่าด้วยกิจกรรมการพัฒนาสมาชิกให้เป็น คนดีและมีความสุข ได้แก่ แผนที่ 1 จำนวน 2 โครงการ แผนที่ 2 จำนวน 1 โครงการ แผนที่ 3 จำนวน 2 โครงการ แผนที่ 4 จำนวน 1 โครงการ และแผนที่ 5 จำนวน 1 โครงการ รวมทั้งสิ้น 7 โครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.5.2 จำนวนโครงการที่ดำเนินการตามแผนงานกิจกรรมพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย เป้าหมายที่ 2 ได้แก่ แผนที่ 1 จำนวน 1 โครงการ แผนที่ 2 จำนวน 1 โครงการ แผนที่ 3 จำนวน 2 โครงการ แผนที่ 4 จำนวน 1 โครงการ และแผนที่ 5 จำนวน 1 โครงการ รวมทั้งสิ้น 7 โครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.6 จำนวนรางวัลที่ผู้เรียนและสถานศึกษาได้รับจากการดำเนินงานตามแผนงานกิจกรรมพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ปีการศึกษา 2561 รวมทั้งสิ้น 12 รางวัล เกณฑ์การประเมินครั้งนี้กำหนดไว้ 10 รางวัล ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้

4.7 ผลจากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า เป็นโครงการที่มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขในการดำรงชีวิตในสังคม และสามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนหรือสมาชิกขององค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย และมีจำนวนโครงการที่ดำเนินการตามแผนงานกิจกรรมพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทยหลากหลาย ผู้เรียนและสถานศึกษาได้รับเกียรติบัตร/รางวัลเชิดชูเกียรติของการดำเนินงานองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย

สรุปผลการประเมินด้านผลผลิต พบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพผู้เรียนในการเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4) ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินองค์การมาตรฐานดีเด่น องค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ปีการศึกษา 2560 ได้รับรางวัลเหรียญเงิน และปีการศึกษา 2561 ได้รับรางวัลเหรียญทอง ซึ่งถือว่าปีการศึกษา 2561 ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ 5) จำนวนโครงการที่ดำเนินการตามแผนงานกิจกรรมพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย เป้าหมายที่ 1 ว่าด้วยกิจกรรมการพัฒนาสมาชิกให้เป็น คนดีและมีความสุข จำนวน 7 โครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ เป้าหมายที่ 2 ว่าด้วยกิจกรรมการพัฒนาสมาชิกให้เป็น คนเก่งและมีความสุข จำนวน 7 โครงการ ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ 6) จำนวนรางวัลที่ผู้เรียนและสถานศึกษาได้รับจากการดำเนินงานตามแผนงานกิจกรรมพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ปีการศึกษา 2561 รวมทั้งสิ้น 12 รางวัล ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ และ 7) ผลจากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า เป็นโครงการที่มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขในการดำรงชีวิตในสังคม และสามารถปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์แก่ผู้เรียนหรือสมาชิกขององค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย และมีจำนวนโครงการที่ดำเนินการตามแผนงานกิจกรรมพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทยหลากหลาย ผู้เรียนและสถานศึกษาได้รับเกียรติบัตร/รางวัลเชิดชูเกียรติของการดำเนินงานองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย

สรุปผลรวมโครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ด้านบริบท ด้านปัจจัยเบื้องต้น ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเป็นโครงการที่มีประโยชน์ต่อผู้เรียนหรือสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุขในการดำรงชีวิตในสังคม รวมทั้งเป็นการพัฒนาระดับองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก สรุปได้ว่าโครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เป็นโครงการที่บรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

อภิปรายผล

การประเมินโครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในครั้งนี้ ได้ข้อค้นพบสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ผลการประเมินด้านบริบท พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า ก่อนดำเนินโครงการวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากได้ศึกษาสภาพทั่วไปและความต้องการการทำโครงการนี้ เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญเบื้องต้น และนำมาเป็นข้อมูลในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ และตรวจสอบความสอดคล้องของวัตถุประสงค์ของโครงการตามความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย นโยบายทางการศึกษา พระราชบัญญัติทางการศึกษาโดยเฉพาะด้านอาชีวศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daneil L. Stufflebeam, 1983) ที่กล่าวว่า การประเมินสภาพแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อให้ได้ข้อมูลสำคัญ เพื่อช่วยในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการ เป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามต่าง ๆ เช่น เป็นโครงการที่สนองปัญหาหรือความต้องการจำเป็นที่แท้จริงหรือไม่ วัตถุประสงค์ของโครงการชัดเจน เหมาะสม สอดคล้องกับนโยบายขององค์กรหรือนโยบายหน่วยเหนือหรือไม่ และเป็นโครงการที่เป็นไปได้ในแง่ของโอกาส ที่จะได้รับการสนับสนุนจากองค์กรต่าง ๆ หรือไม่ และสอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด พรหมจรรย์ (2552 : 38-41) ที่กล่าวว่า การประเมินก่อนเริ่มโครงการ (Pre-Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อตัดสินใจเลือกโครงการตรวจสอบความเหมาะสม ความสมเหตุสมผลของการวางแผนดำเนินโครงการ ความเป็นไปได้ของโครงการในการนำโครงการไปปฏิบัติ คุณภาพของโครงการ รวมทั้งตรวจสอบโอกาสที่โครงการนั้นจะประสบความสำเร็จตามเป้าหมาย การประเมินก่อนเริ่มโครงการมีความเชื่อมั่นพื้นฐานที่ว่า ถ้าตัวโครงการนั้นได้รับการประเมินว่ามีความเหมาะสม สมเหตุสมผลมีความจำเป็น คุณภาพดี มีความเป็นไปได้ โอกาสที่โครงการจะประสบความสำเร็จก็ย่อมสูง เสมือนว่าโครงการนั้นได้บรรลุผลสำเร็จไปแล้วครั้งหนึ่ง และผลการประเมินด้านบริบทดังกล่าวมีความสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชลธิชา แฝงบรรเทา (2557) ที่ได้ศึกษาการประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการ โรงเรียนในสังกัดเทศบาลเมืองกาญจนบุรี พบว่า ผลการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลนันท์ บุญกล้า (2559) ที่ได้ศึกษาการประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ด้านสภาวะแวดล้อม (Context evaluation) มีความสอดคล้องอยู่ในระดับมาก

2. ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น พบว่า โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ได้

ศึกษาและตรวจสอบปัจจัยเบื้องต้นของการดำเนินโครงการนี้ ให้ความสำคัญกับการเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร อาคารสถานที่ วัสดุ อุปกรณ์ และสนับสนุนงบประมาณอย่างเหมาะสมเพียงพอ ผู้รับผิดชอบโครงการมีความรู้ ความสามารถ และความรับผิดชอบต่องาน ดังนั้นผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นจึงอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนะ บัวสนธ์, 2549: 90 ; ศิริชัย กาญจนวาสี, 2553: 47 – 48 ; พิสนุ พงศรี, 2551: 11 ซึ่งสามารถสรุปได้ว่า การประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) เป็นการประเมินทรัพยากรจำเป็นที่จะนำมาใช้ในการดำเนินโครงการว่ามีความเป็นไปได้ มีความเหมาะสม และเพียงพอ ทรัพยากรที่จำเป็น ได้แก่ งบประมาณ บุคลากร วัสดุอุปกรณ์ เวลา กลุ่มเป้าหมาย เทคโนโลยี และแผนการดำเนินงาน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ รัตนะ บัวสนธ์ (2556: 10-17) ที่กล่าวถึงการประเมินปัจจัยนำเข้า (Input Evaluation) ไว้ว่า การประเมินปัจจัยนำเข้าจะเป็นตัวบ่งบอกล่วงหน้าถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวหรือประสิทธิผลของความพยายามเปลี่ยนแปลงใด ๆ ที่โครงการหรือสิ่งแทรกแซงนั้น ๆ ต้องการให้เกิด จุดมุ่งเน้นประการที่สองของการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็เพื่อสร้างความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับแนวทางที่เป็นทางเลือกต่าง ๆ และเพราะเหตุใดจึงเลือกแนวทางนั้น นอกจากนี้แล้วการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็จะช่วยจำแนกและจัดลำดับแนวทางที่เกี่ยวข้องให้แก่ผู้มีหน้าที่ตัดสินใจได้ใช้เป็นทางเลือกสำหรับการดำเนินงานต่อไป โดยสรุปการประเมินปัจจัยนำเข้า ก็เพื่อช่วยผู้ทำหน้าที่ตัดสินใจเลือกกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่จะช่วยให้บรรลุเป้าหมายตอบสนองความต้องการจำเป็นให้แก่ผู้รับประโยชน์ ก่อให้เกิดแผนงานที่ปฏิบัติได้จริงและใช้งบประมาณได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งการบันทึกและสร้างสำเนาบัตรรับชอบเกี่ยวกับการได้มาซึ่งทรัพยากรและวิธีการดำเนินงานในแผนงานนั้น ๆ ซึ่งผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นสอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุไร จุ้ยกำจร (2557) ที่ได้ทำการประเมินการจัดการเรียนการสอนเสริมเพื่อพัฒนาทักษะพื้นฐานทางวิชาชีพ ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 โดยใช้รูปแบบการประเมินชิป (CIPP) พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้าและด้านกระบวนการอยู่ในระดับมากที่สุด และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กมลนันท์ บุญกล้า (2559) ที่ได้ประเมินโครงการเศรษฐกิจพอเพียงของโรงเรียนบ้านหนองปลาชีว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2 พบว่า ผลการประเมินด้านปัจจัยนำเข้า (Input evaluation) มีความเพียงพอ เหมาะสมอยู่ในระดับมาก

3. ผลการประเมินด้านกระบวนการ พบว่า โดยภาพรวมกระบวนการในการดำเนินงานมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์กรนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เป็นโครงการที่ดี มีกระบวนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตามวงจร PDCA ที่ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การดำเนินการตามแผน (DO) การติดตามและประเมินผล (Check) และ การปรับปรุงแก้ไข (Act) และเป็นโครงการที่ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหารเป็นอย่างดี มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการที่ชัดเจน กำหนดรูปแบบและรายละเอียดการดำเนินงานที่สอดคล้อง สัมพันธ์ต่อเนื่องกันตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนสิ้นสุดโครงการ ทำให้การดำเนินงานของโครงการในด้านกระบวนการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด พรหมจรรย์ (2552: 23-24) ที่กล่าวว่าโครงการที่ดีมีลักษณะสำคัญ 6 ประการ ได้แก่ 1) มีการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการที่ชัดเจน 2) มีความเป็นเอกเทศ โครงการแต่ละโครงการจะต้องมีการกำหนดขอบเขตของการดำเนินงานและความรับผิดชอบไว้อย่างชัดเจน 3) มีการกำหนดรูปแบบและรายละเอียดการดำเนินงานที่สอดคล้องกลมกลืน ที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกันไปตั้งแต่เริ่มต้นโครงการจนสิ้นสุดโครงการที่เป็นระบบและมีระเบียบ 4) มีการระบุทรัพยากรต่าง ๆ ที่จำเป็นในการดำเนินงานทั้งทรัพยากรด้านบุคคล และ แหล่งทรัพยากรที่สนับสนุนโครงการ งบประมาณและแหล่ง

เงินทุนที่จะนำมาดำเนินงาน 5) มีการกำหนดระยะเวลาเริ่มต้น และระยะสิ้นสุดที่แน่นอน 6) สามารถนำไปปฏิบัติได้เป็นโครงการที่สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง ซึ่งสอดคล้องกับ พิสนุ พงศ์ศรี (2551: 38) ที่กล่าวว่า ลักษณะของโครงการที่ดีมี 9 ประการ ได้แก่ 1) มีพื้นฐานมาจากข้อมูลที่เป็นจริงและผ่านการวิเคราะห์แล้ว 2) สอดคล้องความต้องการของประชากรหรือผู้รับบริการ 3) สามารถแก้ปัญหาพัฒนาองค์การหรือหน่วยงานได้ 4) มีรายละเอียดของวัตถุประสงค์และเป้าหมายอย่างชัดเจน 5) สารของโครงการมีความเกี่ยวเนื่องสัมพันธ์กัน เช่น วัตถุประสงค์สอดคล้องกับปัญหา กิจกรรมหรือวิธีการดำเนินการ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ เป็นต้น 6) มีรายละเอียดโครงการเพียงพอ เข้าใจง่าย และสามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้สะดวก 7) มีระยะเวลาแน่นอนในการดำเนินงานทั้งเริ่มต้นและสิ้นสุด 8) ได้รับการสนับสนุนจากฝ่ายบริหาร และ 9) สามารถติดตามประเมินผลได้ ซึ่งผลการประเมินด้านกระบวนการ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เกียรติณรงค์ วันคำ (2558) ที่ได้ศึกษาประเมินโครงการพัฒนาระเบียงวินัยนักเรียนโดยวิธีทางลูกเสือและยุวกาชาด ของโรงเรียนผ่องพลอยอนุสรณ์ พบว่า ผลการประเมินด้านบริบท ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ ด้านผลผลิต และด้านผลกระทบ อยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑามาส โกมลมรรค (2557) ที่ได้ศึกษาเรื่อง การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง พบว่า การบริหารกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองอ่างทอง ตามความคิดเห็นของครูผู้สอน โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

4. ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ จากผลการประเมินพบว่า 1) ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีต่อโครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 2) คุณภาพผู้เรียนในการเป็นคนดี คนเก่ง และมีความสุข ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 3) ความพึงพอใจของผู้เรียนที่มีต่อการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก 4) ผลการเปรียบเทียบผลการประเมินองค์การมาตรฐานดีเด่น องค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ปีการศึกษา 2560 ได้รับรางวัลเหรียญเงิน และปีการศึกษา 2561 ได้รับรางวัลเหรียญทอง ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ 5) จำนวนโครงการที่ดำเนินการตามแผนงานกิจกรรมพัฒนาสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ 6) จำนวนรางวัลที่ผู้เรียนและสถานศึกษาได้รับจากการดำเนินงานตามแผนงานกิจกรรมพัฒนาสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ผ่านเกณฑ์การประเมินที่กำหนดไว้ และ 7) ผลจากการสัมภาษณ์สรุปได้ว่า เป็นโครงการที่มีความเหมาะสม และเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุขในการดำรงชีวิตในสังคม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า การประเมินด้านผลผลิตโครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก เป็นการประเมินความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของโครงการและกำหนดเกณฑ์การประเมินให้สอดคล้องกับเป้าหมายของโครงการ รวมทั้งมีการประเมินเชิงคุณภาพโดยการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเพื่อยืนยันจากแบบสอบถามหรือหาข้อมูลเพิ่มเติมจากแบบสอบถาม ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ แดเนียล แอล สตัฟเฟิลบีม (Daneil L. Stufflebeam, 1983) ที่กล่าวว่า การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินเพื่อดูว่าผลที่เกิดขึ้นเมื่อสิ้นสุดโครงการเป็นไปตามวัตถุประสงค์ หรือตามที่คาดหวังไว้หรือไม่ โดยอาศัยข้อมูลจากการรายงานผลที่ได้จากการประเมินสภาพแวดล้อมปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการร่วมด้วย ซึ่งเป็นการตรวจสอบเพื่อตอบคำถามที่สำคัญ ๆ เช่น เกิดผล

/ ได้ผลลัพธ์ตามวัตถุประสงค์ของโครงการหรือไม่ คุณภาพของผลลัพธ์เป็นอย่างไร และเกิดผลกระทบอื่นใดบ้างหรือไม่ และแนวคิดของ รัตนะ บัวสนธ์ (2556: 10-17) ที่กล่าวว่า วัตถุประสงค์หลักของการประเมินผลผลิตก็เพื่อสอบวัด ติความ และตัดสินผลสัมฤทธิ์ของโครงการ แผนงานหรือสิ่งแทรกแซงว่าตอบสนองบรรลุลักษณะความต้องการจำเป็นของกลุ่มผู้รับประโยชน์หรือไม่ ในการประเมินผลการปฏิบัติที่เกิดขึ้นนอกเหนือจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดนั้น นักประเมินจำเป็นต้องศึกษา ค้นหาผลลัพธ์ที่มีได้ คาดหมายด้วย ทั้งผลลัพธ์ในเชิงบวกและเชิงลบโดยการรับฟังความคิดเห็นหรือสัมภาษณ์กลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับสิ่งที่ได้รับ เป็นการประเมินเพื่อที่จะทำการทดสอบสมมติฐานเกี่ยวกับผลลัพธ์ให้ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน และสืบหาข้อเท็จจริงอย่างรอบคอบสำหรับยืนยันหรือไม่ยืนยันสมมติฐานเกี่ยวกับผลลัพธ์ดังกล่าว ประเด็นสำคัญที่ต้องพึงระวังในการจัดทำรายงานการประเมินผลผลิตก็คือ นักประเมินไม่ควรเร่งรีบประเมินผลผลิตและจัดทำรายงานสู่สาธารณะอย่างทันทีทันใด เพราะเหตุว่าการดำเนินโครงการต้องการระยะเวลาพอสมควรที่จะทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์บรรลุตามความรับผิดชอบที่ระบุไว้ การจัดทำรายงานการประเมินผลผลิตที่ยังไม่มีวุฒิภาวะสุกงอม (Premature) อย่างเพียงพอ อาจนำไปสู่ความไม่สามารถตัดสินใจได้เกี่ยวกับความต่อเนื่องของโครงการ ซึ่งผลการประเมินผลผลิตสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นางลักษณ์ ใจฉลาด (2559) ที่ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การพัฒนาตัวบ่งชี้และการศึกษาสภาพการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียนนักศึกษาตามระเบียบองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ในสถานศึกษาสังกัด สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาภาคเหนือ พบว่า สภาพการดำเนินงานกิจกรรมนักเรียน นักศึกษา ตามระเบียบองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา ภาคเหนือ โดยภาพรวมค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม และยังสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วิทยาลัยสารพัดช่างนครศรีธรรมราช (2560) ที่ได้ประเมินโครงการ 5 ดี 5 เก่ง เพื่อพัฒนาคุณภาพสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย วิทยาลัยสารพัดช่างนครศรีธรรมราช สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา พบว่า โครงการ 5 ดีในภาพรวมของระดับความพึงพอใจในการเข้าร่วมโครงการที่สถานศึกษาได้ขึ้น โดยมีค่าเฉลี่ยที่ 4.17 คือ มีความพึงพอใจมาก และโครงการ 5 เก่ง มีค่าเฉลี่ยที่ 4.44 คือ มีความพึงพอใจมาก ส่งผลให้นักเรียน นักศึกษา มีความรับผิดชอบต่อตนเองมากขึ้น มีทัศนคติที่ดีต่อการเรียนในสายวิชาชีพ มีจิตอาสาในการที่จะดูแลรักษาทรัพย์สินของสถานศึกษา ไม่มีปัญหาเรื่องของการทะเลาะวิวาท ปลอดภัย และการเล่น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการประเมินไปใช้

จากผลการประเมินโครงการส่งเสริมการพัฒนาสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย (อวท.) วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก พบว่า โครงการผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน และทุกประเด็นตัวชี้วัด วิทยาลัยการอาชีพบ้านตากควรดำเนินโครงการนี้ต่อไป และเพื่อให้การดำเนินโครงการมีประสิทธิภาพ ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียควรนำผลประเมินบางประเด็นหรือบางรายการ ไปปรับปรุงพัฒนา ดังนี้

1.1 ผลการประเมินด้านบริบท จากผลการประเมินพบว่า โดยภาพรวมมีความเหมาะสมในระดับมาก ดังนั้นวิทยาลัยการอาชีพบ้านตากโดยผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ควรดำเนินการต่อไป

1.2 ผลการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้น จากผลการประเมินพบว่า ความเหมาะสมของอาคารสถานที่ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด จึงควรวางแผนการปรับปรุง แก้ไขด้านอาคารสถานที่ ให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น

1.3 ผลการประเมินด้านกระบวนการ จากผลการประเมินพบว่า ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ การดำเนินการ ร่องลงมาเป็น การติดตามและประเมินผล ดังนั้นจึงควรให้ความสำคัญกับขั้นตอนการทำงานในขั้นการดำเนินการ และการติดตามและประเมินผล ให้ดียิ่งขึ้น และเน้นย้ำให้ผู้ที่เกี่ยวข้องปฏิบัติหน้าที่ตามขั้นตอนของกระบวนการดำเนินโครงการอย่างเคร่งครัด

1.4 ผลการประเมินผลผลิตของโครงการ โดยภาพรวมพบว่า กิจกรรมภายใต้โครงการ แต่ละกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนั้นควรดำเนินโครงการหรือกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อไปอย่างต่อเนื่อง

2. ข้อเสนอแนะในการประเมินโครงการครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการประเมินโครงการส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย วิทยาลัยการอาชีพบ้านตาก

2.2 ควรมีการประเมินโครงการแข่งขันความเป็นเลิศทางวิชาการและวิชาชีพของสมาชิกองค์การนักวิชาชีพในอนาคตแห่งประเทศไทย

2.3 ควรมีการประเมินโครงการพัฒนาระเบียบวินัยนักเรียน นักศึกษาโดยวิธีทางลูกเสือและยุวกาชาด ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา